

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:		Helyben:	
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Fel évre . . . 5 . . . 25	Fel évre . . . 5 . . . 25	Fel évre . . . 5 . . . 25	Fel évre . . . 5 . . . 25
Negyed évre . . . 2 . . . 10	Negyed évre . . . 2 . . . 10	Negyed évre . . . 2 . . . 10	Negyed évre . . . 2 . . . 10
Egy óra . . . 1 . . . 5	Egy óra . . . 1 . . . 5	Egy óra . . . 1 . . . 5	Egy óra . . . 1 . . . 5
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felelős szerkesztő: **Ij. MÓRICEZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

100 szavas postai sor 10 fillér. Nagyobb terjedelme es többször megismételt hirdetések jutányosabban. Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

A debreczeni ref. egyház rendkívüli közgyűlése.

Debreczen, május 6.

Rendkívül népes volt a debreczeni ref. egyház tegnapi összehívott rendkívüli közgyűlése, melynek fő s jóformán egyetlen tárgya a debreczeni egyházmegye esperesének, Davidházy János kabai ref. lelkész urnak átirata volt, melyen értesíti Kiss Aron püspököt, mint a debr. ref. egyház lelkész-elnökét, hogy a tiszántúli egyházkerület ismeretes határozata s a debreczeni egyházmegyének e határozat folytán hozott utasítása szerint a debreczeni ref. egyház fölött a szükséges felügyeletet gyakorolni kívánja s bejelentette, hogy máj. 10-én jön vizsgálni, daczára, hogy a debr. ref. egyház és az egyházmegye közt létrejött megállapodás szerint ezen jogának gyakorlása még 1884. évben felfüggesztetett.

A debreczeni ref. egyház multjához és erkölcsi tekintélyéhez illő módon, valóban méltóságosan hozta meg határozatát ezen esperesi irattal szemben, mely évszázadokon át érintetlenül maradt önállóságának erős megtámadását foglalja magában.

A rendkívüli közgyűlésen Simonffy Imre főgondnok és Kiss Albert mint legidősebb lelkész elnökölték.

A közgyűlés elején Váradi Szabó Mik-

lós, mint új presbyter letette a szabályszerű esküt.

Somogyi Pál főjegyző felolvasta azután az esperes átiratát, amely egész terjedelmében közölte úgy az egyházkerület mint Egyházmegye határozatát, valamint az esperes levelet, miszerint az egyházi látogatást az ügyeket kettefe választva ohajtja vezetni s május 10. 11. 12. 13. és 14-én két vagy három tarsával jön az iskolák a t vizsgálni. Az anyagi ügyeket pedig augusztusban fogja felülvizsgálni, s utasításokat ad a püspöknek maga mihez tartása vegett, nevezetesen hogy a látogatás első napjának reggeli 8 órájára az iskolaszek tagjai közül a szükséges kiseret varjon a látogató esperesre.

Kovács Jozsef rövid előbeszéd után a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Egyháznak azon állásponton áll ma is, melyre „az iskolák nagy száma”, — „a számadásk nagy terjedelme” s ezekre vonatkozóan „a felügyeleti jognak az esperes által sikeresen nem vezethetése” miatt, de egy-szersmind az Egyház évszázadokon át kifejlődött önkormányzati jogaira, hivenek is nagyszámára, a magyarországi negy Egyház kerület 1821—2 évi konventjének királyi szentesítést nyert határozataira figyelemmel es újabb egyházi törvényeink hiányos volta-ra is tekintettel, a debreczeni Reform. Egyházmegye 1884 évi ápril 17-én tartott me-gyegyűlésnek 20 sz. határozata által helyez-tetett es helyezkedett.

Ezen állásponton megmaradnó ohajt mindaddig, míg az egyházi törvényhozás a nagy népességű egyházakra, de különösen ezen egyházközség különleges állapotára

vonatkozólag kétséget kizáróan nem intéz-kedik. Ezen állásponton addig megmaradni törvényszerinti jogának, de egyszermind törvényes kötelességének is tartja.

Törvényszerinti jogának tartom azért mert evek során at ezen álláspont egyház, felsőbb hatóságaink által törvénybe utköző-nek nem tekintetett, nem jeleztetett, s nincs is ellentétben egyházi törvényeinkkel.

Törvényes kötelességének pedig azért ismeri ezen állásponton megmaradást, mert egyházi törvényeink, a mi egyházunk külön-leges viszonyaival nem foglalkozván, s évszázadokon át kifejlődött jogainkat érintet-lenül hagyván, a törvény ama hiányosságát athidaló olyan alkalmazkodást — ugynevez-tett modus vivendit kellett találni s az egyházmegyének megállapítani, mely lehetővé tette, s a míg a törvényhozás másként nem intézkedik, továbbra is lehetővé teszi az egyházmegye s egyházközségünk együtt maradását, fejlődését s kormányzását.

Mínthogy tehát egyháztanácsunk úgy tartja, hogy azt az 1884. évi 20. számú egyházmegyei határozatot az egyházmegyé-nek nem lehet felbontania akkor, midőn egyházközségünk azt hiven betartotta, be-tartja s felbontását nem kívánja;

Mínthogy továbbá ugyanazon egyház-megyei határozatot az egyházkerületi köz-gyűlés 234/1900. számú határozata fel nem bontotta, meg nem szüntette, mert hiszen az egyházkerületi közgyűlés elé e vegett az fel-terjesztve sem lett;

Mínthogy egyházunknak az egyház-kerületi határozatban említett, de közelebb-ről meg nem jelölt „különleges állása” nem vonatkozhatik emez egyházmegyei határo-

Verses könyvből.

A „Debreczen” eredeti tárczája.

Azért hogy néha elborul
A gondtól homlokom.
Mínthogyha felhő átvonul
A szikla-ormokon;

Ne nézd azt busan angyalom,
S hogy ez fáj: óh ne mond!
Legyen tiéd hit, bizalom;
Enyim: kétség s a gond.

Sötét felhőt elhajt a szél
Vagy záporként lehull,
Szivárványnak derűje kél
A nap sugáriból.

Virágot hajt a kert, a rét
Az égnek könnyitől,
A kis pacsirta énekét
Imának küldi föl.

Lelked oly tiszta, mint a nap;
Foltját csak hagyj nekem:
Csak tündökölni lássalak
Imádott kedvesem.

B. I.

A boldogságról.

A „Debreczen” eredeti tárczája.

Irta: **Dr. Szüts Miklós** törvényszéki elnök.

(Befejezes.)

Erre ugyan egy Schopenhauer és kö-vetői, sőt sokan mások is, akik realistáknak tartják magukat, azt mondják, hogy mindez csak ábránd, illúzió. De aki valaha tett va-lamit életének egy nagy pillanatában önzet-lenül másért, aki életében hozott valamely nagy és igaz áldozatot: az tudni fogja, hogy ez nem üres ábránd, hanem realis igazság.

Schopenhauer igen találoan mondja, hogy embertársaink csak mint fantókok tűnnek fel nekünk az életben; de ezzel szemben érdekes az, hogy aki föláldozni tudja magát másért, annak meg a maga boldogsága vagy boldogtalansága csak fan-tóm, ami őt megrendíteni nem képes.

Érdekes az is, hogy maga Schopenhauer „Über das Fundament der Moral” című művében, (nicht gekrönt durch die könig-lich dänische Societät der Wissenschaften) minden erkölcsi törvény alapjául a részvé-tet jelöli meg, ami nem egyéb mint más néven a szeretet.

A szeretet alatt itt különben nem azt a puha szeretetet értem, mely lehet szinten csak az önzésnek egy alakja, nem azt az affektált szeretetet, mely kiesiny vagy könnyű áldozatokat nagyokká fúj föl, hogy azokkal tetszelegjen; nem is olyat, amelyben mérték nincs, nem olyat, amely mindig csak az emberek után szalad. A gondolkodás vagy a kedély iránya, hangulata a magány kedvelőjévé tehet sok gazdag szívet, ember-kerülővé, anélkül, hogy embergyűlölő volna; mert ne feledjük, hogy nem az a legjobb barátunk, aki sokat beszél velünk, hanem aki sokat gondol ránk.

Letünknek ezt a titokzatos, mintegy incognitóban ható elzeljat kutatva, azt mon-dtam, szoros összefüggésben áll a szer-etet. Szoros összefüggésben, nem mondtam, hogy epen az. Más oldalról szemlélve azt, úgy tűnik fel, mint kötelesség, mint hivatás, — de bármely irányban mélyed-jen el gondolkodásunk, mindig azt fogjuk találni, hogy ez a feladat, ez a kötelesség összefűz bennünket a világgal, a világegye-temmel, kifelé von bennünket magunkból es mikor ennek atengedtük magunkat, azt vesz-szük észre, hogy megis tulajdonképen ma-gunkba szálltunk, mert hisz egvek vagyunk

zatra; mert ezt az egyház. nem ismeri.

Mint hogy a voltakepi különleges állás — például hogy Egyházunk kiküldött tagjai által a Collegium gazdasági igazgató tanácsában s így a Collegium vagyoni s szellemi ügyeinek intézésében részt vesz, továbbá, hogy egyik lelkesze, — a ki presbyteriumunknak is elnöke — az egyházkerületnek is elnöke s püspöke; — főgondnoka pedig helyigondnoka a Collegiumnak s egyszersmind segédgondnoki jogokkal bír tagja az egyházkerületi közgyűlésnek, — mind régi s az Egyházkerület által is fentállónak elismert oly jogok, melyek az Egyházmegye hatáskörébe semmiképen sem tartoznak:

Mint hogy végül Egyháztanácsunk magának az egyházkerületnek fenti határozata ellen is az egyházkerületi közgyűlés által kitűzött határidőn, az egy éven belül, felterjesztési jogával kíván elhatározni — tevékenen alapított egyházmegyei 22/1901. számú határozatot is felelőssé:

Mind ezeknek fogva indítva erzi magát egyháztanácsunk az egyházmegyei közgyűlés 22/1901. számú — meg nem is jogerős — határozata alapján szándékolt egyháztanácsunk ellen ovást tenni, kijelentvén azt, hogy egyházunk az 1884. évi 20. számú egyházmegyei határozat értelmében a törvényes felettes hatóságok felügyelete és ellenőrzése alól magát kivonni a múltban sem akarta, most és jövőre sem akarja.

E határozatot Egyháztanácsunk a nagytiszteletű Esperes urhoz kesedelem nélkül megküldeni rendelt, s egyszersmind a presbyterium elnökséget felhívja, hogy az egyházkerületi közgyűléshez a megszabott egy év alatt teendő jelentés — illetőleg a fentiek szerinti felterjesztés tárgyában a presbyteri gyűléshez a számú végzés szerint, ez évi Szept. 1-ig javaslatot terjessze be, továbbá hogy az egyházmegyei 22/1901. sz. végzés elleni felelősséget idejében adja be.

Juhász Ignác előadja, hogy ő a debreczeni ref. egyház jogi helyzetét foglalkoztatva isméri, mert nem ismeri az 1884. évi ápril 17-iki egyházmegyei ülés 20. sz. megállapodását; felkéri az egyházi főjegyzőt,

hogy ezt ismertesse meg a presbyterium tagjaival.

Somogyi Pál főjegyző ismerteti ezen megállapodás létrejöttének előzményeit s egész terjedelmében felolvassa a kivant 1884. évi egyházmegyei határozatot, melynek veleje az, hogy az egyházmegye es a debreczeni egyház között megállapodás jött létre arra nevezve, hogy a debreczeni egyház a belhivatalnok választását bejelenteni tartozik, azok díjlevelei az egyházmegye által erősítettnek meg. Tekintettel az iskolák nagy számára, a penztár és számadások orias terjedelmére, mely lehetetlené teszi az esperesi felügyeletet; tekintettel Debreczen kiveteles helyzetére s arra a körülményre, hogy az egyháznak saját számvétele, jogügyi osztálya s nagy apparátussal dolgozó penztári hivatala van: az esperesi felügyeleti jog gyakorlását mindaddig felfüggesztendőnek mondja ki, míg az egyház szellemi és anyagi ügyei oda nem hanyatlanak, hogy ezek az esperes beavatkozását multhatatlanul szükségessé teszik.

Dr. Ferenczy Gyula csatlakozik Kovács József előterjesztéséhez, sőt melegen üdvözi a debreczeni ref. egyház önállóság felé törekvő magatartását; legjeljebb hangsúlyozandónak tartja, hogy az egyház ugyanis az önálló egyházmegyeve alakulás útján áll.

Balogh Ferencz lendületes beszéd kíséretében helyesli az egyház azon egyértelmű szep magatartását, melyet e kérdésben elfogal.

Csúdkozását fejezi ki az egyházkerület következetlensége fölött, mely míg egyfelől elismeri a debreczeni ref. egyház különleges állását, másfelől ily kenyszerhelyzetbe igyekszik sodorni ugyanezen egyházat; s minden református tradíció ellenére a másik fél meghallgatása nélkül akar rendelkezni a debreczeni ref. egyházzal.

Szívelellel csatlakozik a határozati javaslatához.

Komlóssy Arthur megvilágítja az egyházkerületi határozat következtében történt dolgokat: sokkal hamarabb lecsapott a villám egyházunk önállóságára, mintsem gondoltuk; mert ime, az esperes értesítette a maga felelősséget s egy személyben alattvalóját t. i. a püspököt, hogy bár nem

kívánja tiszteletére a presbyterium összehívását, (Szunyogh Bertalan közbeszól: „Igen, mert tudja, hogy fogadnák?”), de jön május 10-én, (B. Nagy János közbeszól: „A fagyos szentek kegyült.”)

Helyesli Ferenczy Gyula álláspontját s a határozati javaslatot szintén az önálló egyházmegyeve alakulás útja egyengetésének felemlítésével fogadja el.

Dr. Nagy Zsigmond mellőzendőnek tartja ezeket a megjegyzéseket s a határozati javaslatnak az eredeti szövegéhez minden pótlás nélkül csatlakozik.

Kiss Albert felvilágosító szavai után még Ferenczy Gyula visszavonja tett indítványát, mire a rendkívüli közgyűlés a **határozati javaslatot egész terjedelmében egyhangulag elfogadja.**

Az egyhangulag hozott határozat ki mondásában a következő presbyterek vettek részt: Simonffy Imre, Kiss Albert, K. Tóth K., Ablonczai Gedeon, Alföldy Gábor, Balogh F., Baesi András, ifj. Banyai István, Bekény Péter, dr. Benedek János, Boldogh István, Csanak József, Csoban József, Erdői Ferencz, dr. Erdős J., Fekete István, dr. Ferenczy Gyula, Gyarmathy István, Győrfi Ferencz, Harangi Sándor Hódy Béla, Kanizsai Endre, dr. Karsa István, Kalman András, Keckes István, Kerekgyártó Balint, Kertész János és Mihály, Keki Sándor, K. Kiss József, dr. Kocsár G., Komlóssy A., Kovács Elek, Kovács Ferencz, Kovács Lajos, Kovács József, Kuczik Gábor, Meszaros János, Molnar Ambrus, B. Nagy János, Dr. Nagy Zsigmond, T. Nagy János, Dr. Öreg János, Pethő István, Polgari Sándor, Pongó Lajos, Seres András, Somogyi Pál, Szabó József, Szabó József, (ny. számvévlő) Dr. Sz. Szabó József, Sz. Szabó László, V. Szabó Miklós, Sziágyi Balint, Szőke Ferencz, Szőlősi Sándor, Szunyogh Bertalan, Toth Gergely, Török Balint, Dr. Ujfalussy József, Zöld Mihály, Juhász Ignác, Otrokoesi Vég János, Csurka István, David Sándor, Herczegh János, Kaposztás Imre, Sáfár László, Tassi Miklós, Dóczy Gedeon.

a mindenséggel, az a megfoghatatlan, nevtelen valami, ami betölti a világot, egyszersmind én. Valamint a tenger hullama kifelé csak egy vizsugar, mely a többivel összecsap, de befelé leveztel a fenéig s benne az egész végtelen víztömeg nyomása egy síkra vetítve egyesül.

Ez a lelki mozgalom a thesis, antithesis es synthesis egymásba fogó gyűrűje, ez a végtelenség kepe.

Ez a hivatás vagy földadat, — azért hasznalom a két szavat együtt, mert azt hiszem csak a kettő együtt fejezi ki hűvebben az egységes gondolatot, — különösen 3 irányban kapcsol össze bennünket azzal, ami velünk egy es megsem egy, ami velünk rokon: az emberrel, a világgal es valamivel, ami mind-ezeken túl van.

I. Összekapcsol az emberrel. A család, a haza, nemzet, az emberiség — mind kivülünk vannak, de bennünk is; a letűnt generációk erettem eltek, mert erettem is, s a jövő nemzedék diadalában részem van, ha itt a földön megtettem kötelességemet. Mint Petőfink olyan szépen mondja:

„Holttestemen át
Fujó paripák
Száguldjanak a kivíott diadalra,
S ott hagyjanak engemet összetiporva.

Ott szedjék össze elszórt esontomat,
Ha jön majd a nagy temetési nap.
Hol ünnepélyes, lassu gyász-zenevel
Es fátalos zászlók kíséretével
A hősöket egy közös sírnak adják,
Kik érted haltak, szent világszabadság!”

Mily főséges gondolat! Aki a jövő nemzedék sorsát oly élénken tudja elképzelni es azt úgy szeretni, hogy örömmel áldozza értük életét. Boldog, aki ezt kigondolni, még boldogabb, aki ezt megtenni tudta!

Es Petőfi megtette mindakettőt.

Nekem az egészen mindegy, hogy egy ilyen gondolatmenetnek a keletkezése, sőt egy ily lelki hangulatnak a létezése is, — mint azt mindinkább hinn lehet, — bizonyos chemiai es talán villamos folyamatok lefolyásához van kötve az agyban: mert az mihszem változtat azon, hogy ugyanezekkel párhuzamosan folyik le egy másik folyamat az öntudat körén belül, amely az egész aktusnak a szellemi oldala, es amely annál esodálatosabb, sőt megfoghatatlanabbá válik, minél jobban ismerni fogjuk az egész fiziológiai processusnak minden láncszemét, melyhez a vele párhuzamos szellemi jelenségek sorozata kötve van.

Es az emberi hivatás most említett irányának a követése mellett mint mellék-

produktum létrejön bennünk az a boldogság, melyet a cselekvő élet boldogságának neveznek.

Lehetnek, akik erre azt mondják: köszönöm az ilyen örömöket, már én csak inkább élek tovább amíg lehet, mintsem holttestemen át fujó paripák száguldjanak a kivíott diadalra! De ezek nem tudják, mily gyöngé alapon áll, sőt mily szánalmas az olyan embernek a boldogsága, kinek a lelkében nincs meg az előkészület, a hangulat az önfeláldozásra. Az élet nagy kötelességei vagy megpróbáltatásai csak ritkán állnak oda leplezetlenül élénk, de ilyenkor az önzetlenség mérteke méri meg az ember értékét; a rue Jean Goujon-beli párisi ház egészé vagy egy ringszínházi katasztrófa szerencsére csak ritkán fordulnak elő: de ilyenkor a halál méri meg egy-egy egész élet becsét. Am a nagy vagy a rettenő példák mellett a kis példák ezrei jönnek-mennek, ismétlődnek folyton életünkben es ezeknél is az önmegtartózkodás, az önzetlenség képessége adja meg cselekvésünk becsét; nagyságra pedig csak az képes, aki megtanulni tudja a klasszikus szállóige értelmét: navigare necesse est, vivere non est necesse.

II. Hivatásunknak a másik említett irányára szembeállít, de ekképen össze is kap-

is szívesen hallgatjuk. Meséje rövid, különös, még ez is angol mintára készült. Pár szóval el lehet mondani.

Palmerston Eduard angol tengerész-hadnagy hajótörést szenved s egy indus szigetre kerül. Sorsa összehozza az indus fejedelem fehér leányával, akit megszeret. Menyasszonya országát szerezolja a szomszéd fejedelem s Palmerston megszabadítja aposa országát a vad fejedelemtől a napfogyatkozás segítségével. Ez a mese tarkítva színes változatos csoportozatokkal, érdekes tancokkal. Sem a mese, sem a zene nincs hatással, e-után a Barnum cirkuszi csoportozatok, a nagy tömeg s a tancok hatnak.

Az előadásról ezúttal előismeréssel nyilatkozhatunk. Ebben a színidényben ez az operett volt az egyedüli, melyről azt mondhatjuk, hogy kitűnően, összevagoan ment. Mintaszerű gyors volt az előadás, precízül enekeltek s meg a zenekar is kitelt magáért. A rendezés valóban mintaszerű volt. Az operett kiállításra meglepő szép — új díszletek, melyek az összhangot pompásan emelték. A tancok kitűnően vannak betanítva, különösen a kopogós industancz ert el nagy tetszést s hatást.

Bokor operettje tehát olyan, mely egy estére szórakoztatja a közönséget.

A szereplők közül Komlóssy Emma érdemli a legteljesebb előismeret. Az ő szereplése kiemelkedett az előadástól. Őszintén elmondhatjuk, ilyen határozott szép sikere Komlóssynak még nem volt. Gyönyörűen enekelt; dalait mindegy megújraztak s a közönség folytonos tapsokkal jutalmazta szép enekéért s hatásos játékáért. — Kedves temperamentumos volt mindvégig s így nem is esodalkozhatunk, ha olyan fényes sikert ért el. Karaes ezúttal különösen jól volt diszponálva. A többi szereplők Sziklay, Nagy Gyula, ifj. Szathmáry Árpád szintén sikert arattak, ammi is inkább, mert már szerepük olyan, hogy hatást érhetnek el vele. Ezekről a szereplőkről s a többiekéről is biztosan tudjuk, hogy egyikük sem jart vad indiánusok között es megis családiaság híven játszottak az emberiségnek alig kezdetén levő vadembereket. Azt a vad üvöltést, amit szíveszeink a második felvonás végén elkövettek, élvezettel neznek Arizona műértő farmerei de a közönség bizonyára nem. Az operettet vasárnap különben megismételték.

szava, felismerhetetlen erővel szólal meg az emberben, nem mondom, hogy minden fejlődési fokon, de egy bizonyos szinten felül, legtitokteljesebb, mert megmagyarázni nem tudjuk. Ez összefüggésbe juttat bennünket valamivel, a mi kívülünk van, a mi a világegyetemnek is fölülte áll, ami erkölcsi létünknek, egyéni felelősségünknek es örök kevalóságunknak a legfőbb bírója, biztosítéka es alapja, ahol azonban Dubois-Raymondal szólva: az emberi megismerés határához jutottunk.

De ezen a ponton dereng megismerésünk körén belül a legmagasabb: Isten es a halhatatlanság eszméje.

Mint Göthe mondja: „Wer darf ihn nennen? Und wer bekennen: Ich glaub ihn. Wer empfinden und sich unterwinden, zu, sagen: ich glaub ihn nicht? Der Allumfasser, der Allerhalter: Fasst und erhält er nicht dich, mich, sich selbst?”

Idáig érve az okoskodás ellankad, — de a ki ezt a hivatást megérti es követni tudja: az fölül áll a földi boldogság eshetőségein.

A lét fájdalomainak szemlélése nem egyenlően inspirálja a kiváló lelkeket.

NAPI HIREK.

Új regényünk.

Ifjabb Móricz Pálnak, lapunk felelős szerkesztőjének „Kurtanemesek földjén” című új regényét a mai számban megkezdjük. A regény könyvalakban is meg fog jelenni.

A debreczeni tanári kör Nyiregyházán.

A debreczeni tanári kör nyiregyházi gyűlése valóságos ünneppé vált; azza tette a nyiregyházi tanárok szíves vendégszeretete s az az elege nem dicsérhető érdeklődés, melylyel Nyiregyháza intelligens tarsadalmának kiválósgai részt vettek a kör tanácskozó gyűlésen s a tanárok társas összejövetelen is. A debreczeni kör tagjai közül kollegiumi, realiskolai, piarista gimn. tanárok 16-an randultak át vasárnap, május 5-en reggel; köztük Dóczi Imre egyházker. felügyelő elnök Váradi Károly piarista gimn. igazgató, alelnök. Fazekas Sándor realisk. igazgató, hozzájuk Nyiregyházán még 6 nagykalói tanár esatlakozott Schurina Istvan igazgató vezetése alatt.

A vendégtanárokat szebbnél szebb magánfogatok vitték az ag. ev. gimnáziumhoz, melynek dísztermében 11 órákor nyílt meg a gyűlés. Dóczi Imre meleg szavakkal üdvözölte a nyiregyháziakat, a kik már ismételt alkalommal nyújtottak a tanári körnek nemcsak tanügyi eszaneeserere, hanem a tanári közszellem erősítésére, hanem a tanársagnak a tarsadalom vezető embereivel való érintkezésre; éppen azért külön s üdvözli a gyűlést megjelent Benes László polgármestert es Menyhért János ügyvédet.

A gyűlés napirendjére két felolvasás volt kitűzve. Az első dr. Pröhle Vilmos nyiregyházi ag. ev. főgimn. tanár tartotta a nyelvtanításról. Szép en írott, mely gondolkozásra mutató értekezésében azon módszeres eljárást fejtegette, melyet szerinte a középiskolai nyelvtanításban leg több sikerrel lehet alkalmazni. Az előadáshoz hoz szabb vita fűződött, melynek végzetével a kör elismerő köszönetet nyilvánított a felolvasónak.

Majd Kardos Albert debreczeni

A „Győri Közlöny” husvétli számában áll Szaboleska Mihálynak egy merészröptű, magasztos költeménye, melynek hangulata a Hamlet monológiájának egyenes ellentéte.

„Amig e világon
Lesz egy árva gyermek,
Akit szerető kar sohasem ölel meg,
Akit úgy terítnek hideg ravatalra,
Hogy itt edesanyját sohsem esokolhatta:
Mindaddig hiszek egy boldogabb világba,
Egy felénk ragyogó örök menyországba!”

„A mig e világon
Lesznek nyomorultak,
Kik hordanak titkos tövis koszorukat,
A kiknek az éltet át kell mosolyogni
De a boldogságról sohse tudják, hogy mi?
Mindaddig hiszek egy boldogabb világba,
Egy felénk ragyogó örök menyországba!”

„A mig e világon
Ur lesz a gonoszság,
Es az igazságot keresztfára vonják,
Mig egy farizeust valahol tapsolnak
S lesz kézmösöz vizük a Püátusoknak:
Mindaddig hiszek egy boldogabb világba,
Egy felénk ragyogó örök menyországba!”

főrealisk. tanár fejtegette azt a kérdést, hogy szükséges-e az igazgatói értekezlet, melyet a poros D i r e k t o r e n - C o n f e r e n z mintájára óhajtanak nálunk meghonosítani. Meggyőződése szerint az országos tanáregyesület mellett egészen fölösleges, szükségtelen ez az intézmény, mert esetleg több kárt tehet, mint hasznot. A kör egyhangulag hozzájárult a felolvasó feifogásához.

A két óránál hosszabb ideig tartó gyűlés után társas ebédre gyűltek a vendég es vendéglátó tanárok a „Korona” vendéglőben, a hol ez alkalomra megjelentek a város es ag. ev. egyház majdnem összes vezetői, Benes László polgármester, Ferlicska Kálmán orsz. képviselő, Geduly Henrik ag. ev. lelkész, azonkívül orvosok, ügyvédek, tisztviselők, földbirtokosok, a kör tagjaival együtt vagy 70-en. A jó ebédhez szép köszöntők is járultak, melyek közül kiemelkedett Dóczi Imre egyházker. felügyelőnek magasán szarnyaló beszéde, Benes László polgármesternek szíves magyar vendégszeretettől áradozó szavai, dr. Vietovisz József tanárnak elmés versorai, valamint dr. Konti Gyula orvos felköszöntője, a ki mint volt debreczeni diak megható módon tolmácsolta régi tanárai es a debreczeni kollegium iránti halájt. A debreczeni kör tagjai az estu vonattal visszavertek, a legkellemesebb emlékeket hozván magukkal a nyiregyházi kartarsakról es a nyiregyházi intelligens közönségről.

Vadnay Andor halála.

Csongrád vármegye főispánjának halála mely részvételt töltötte el nemcsak elbarátait, de mindazokat, kik e lassan forrott, de kétségtelenül szép tehetségű es jó akaratu fiatal publicista működését figyelemmel kísérték.

Minket óriási ellentét választott el tőle, mert tehetségeinek fejletlen korszakában az antisemitizmus tabójában közlegénykedett; később pedig a kormánypart támogatói sorába lépett s ezen a csatornán emelkedett a főispáni székbe.

Az alföldi szocializmusról írt, beható megfigyelésről tanuskodó cikksorozata s egyéb jeles munkái azonban tanuságot tettek arról, hogy bár ellentétes irányzata volt

Hát ez poeta logika, megengedem; de haligassuk azt gyönyörűséggel, mert a poézis logikájában vannak a nagy ugrások es igen sokszor a nagy igazságok.

Mindeneket összefoglalva, azt mondom: nagy kincs az élet, melynek becsét az adja meg, hogy magunk tölthetjük azt meg tartalommal; de leg többet ér benne az, hogy mégsem olyan nagy kincs, melynek elvesztésétől reszketnünk kellene, mert van egyebünk, ami még annál is többet ér.

Szegényen, ismeretlenül halt meg 1677-ben Scheveningenben egy ember: Spinoza Baruch, egy a világ legnagyobb gondolkodói közül.

Halála után jelent meg Euklides matematikai módszerében írt nagy műve az Ethika, melynek végkövetkeztetése az V. könyv utolsó 42-ik tantétele a leg többrebb es legszebb kijelentés, amit a boldogságról valaha mondtak.

Ezzel fejezem be előadásomat, bár mely magyarázat hozzáfűzése nélkül, mert az maga felhív a gondolkodásra es minél többet gondolkodunk róla, annál szebbnek találjuk; ez így szól:

„A boldogság nem az erkölcs jutalma, hanem az erkölcs maga.”

közjogi politikájának, de hazaszerető s a magyarság javán munkálkodó férfi volt.

42 éves korában, férfias ereje teljében érte a katasztrófa, mely munkássága köréből kiragadta.

Politikai ellenfelünk volt ugyan minden vonalon, de tragikus sorsa iránt őszinte megilletődéssel fejezzük ki részvétünket.

Debreczeni ifju titokzatos öngyilkossága.

Kolozsvárott szombaton titokzatos öngyilkosság történt. Egy idegen fiatalember érkezett oda s az ottani szállodában szállt meg s a vendégkönyvbe azt írta, hogy ő Bogár Rezső M.-Szigetről. Megérkezése után nyomban tavozott bérkocsiba vetette magát s a kocsiiban szíven lölte magát s meghalt. Az öngyilkost, az orvostani intézetbe szállították a hol Szabó József kolozsvári lakos felismerte az öngyilkost a ki hamis nevet írt be a szállodába. Az öngyilkos Golga József debreczeni kereskedőseged, akinek anyja özv. Golga Jánosné ny. vasuti raktárnokné Debreczenben lakik. Az öngyilkosság okáról egyik kolozsvári lap a következőket írja:

Amint a késő estl órákban értesülünk, az öngyilkosság oka reménytelen szerelme volt. Az ifju ugyanis szerelmes volt egy idevaló urileányba, a ki most azonban nemrégiben mashaoz ment férjhez. Efeletti elkeseredésben az ifju utóbbi időben az ivásnak adta magát, folytonosan foglalkozva a halál gondolatával.

Nem lehetetlen, hogy az elvesztett szerelme is magával akarta venni, és epen e célból jött le Kolozsvárra, ahol ugyán szük csak a kellő alkalom hiánya gátolná meg terve keresztülvételében. A vizsgálat lehető legnagyobb diszkrétció mellett folyik ebben az ügyben, nehogy az esetleg szóban forgó uriaszony neve nyilvánosságra jusson esetleg mindaddig, amíg a rejtélyes ügy minden frazisa tisztázva nincsen.

A debreczeni rendőrséget is értesítették az öngyilkosságról, de Golga Jánosné nevé asszonyt nem találtak itt. Anyját megállapították, hogy az öngyilkos debreczeni anyja itt is lakik — de hogy hívják — az titok. A titokzatos öngyilkosság ügyében a nyomozást folytatják.

A műhelyből.

Lapunk felelős szerkesztője magán ügyei miatt a mai napon távol lévén, a mai számunkban dr. Guljas István régi munkatársunk tollából közölt Nyit levelre, melyet az ellenvélemény iránti tiszteltetből kötelességünknek ismertünk szó szerint közölni, lapunk legközelebbi számában fog érdemileg válaszolni.

Debreczen város zárszámadása.

Kézhez kaptuk Debreczen város házi pénztárának továbbá a házi pénztárban kezelt alapoknak zárszámadását. Ezt a 170 lapra terjedő, ezuttal indokolással ellátott zárszámadást már az új főszámvevő Roncsik Lajos állította össze. A zárszámadással s annak részleteivel legközelebb bővebben foglalkozunk.

Öngyilkossági kísérlet.

Valamikor jobb napokat elt Szép Gyula meszaros. Két meszarosokban is arultatta a húst. Az idő azonban nehezebb napokhozott. Szép egészsége megrongálódott s lassan annyira tönkre ment, hogy a szobát ből kijárni sem tudott. Az üzlet után nem nézhetett s így az is napról-napra hanyatlott úgy, hogy az utolsó napokban már alig volt mit ennie. Szép Gyula ilyen állapotban végzetes lépésre határozta magát. A hazban, hol lakott, kölcsön kért két forintot, kiment a nagy erdőre s háromszor magára lött. Mikor megtalálták még élt. A kórházba szállították, hol két golyót a or-

vosok megtaláltak s eltávolították testéből. A szerencsétlen meszaros állapota így is válságos.

Rálőtt a gyorsvonatra.

Említettük, hogy a múlt vasarnap Szoboszló alatt rálöttek a gyorsvonatra s a golyó a mozdonyvezető balkarját érte. Mint most H.-Szoboszlóról írják, a vizsgálat kiderítette, hogy ki lött a gyorsvonatra. Nagy Sándor polgariskolai tanuló a szoboszlói erdőben flóbert puskával madarakat lövöldözött. Mikor meghallotta a Debreczenből utnak induló gyorsvonat közeledtét, a könnyelmű gyermeknek az a gondolata támadt, hogy megezelozza a gyorsvonat mozdonyának kerekét. Hiába figyelmeztettek tarsai, nem használt semmit, mert csakugyan rálőtt a gyorsvonatra, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a golyó a mozdony fülkéjébe hatolt át s a mozdonyvezető balkarját érte. A szoboszlói tantestület szigorú intézkedéseket tett az iránt, hogy hasonló esetek jövőre elő ne fordulhassanak.

A leleplezett Barnum.

Általános feltűnést keltettek Barnum plakátjai, Debreczen falának összefülete háromnegyed részben elvan borítva tarkább tarkább kepekkel, melyek két hét előtt tűntek fel, hogy felebbresszék kiváncsiságunkat.

Miért kellett Bailay urnak oly korán ütni meg a reklam nagydobját?

Mert megjött!

Kiküldött tudósító értesített, hogy a „Debreczeni Zenede” Május 7-én tartja hangversenyt tanárai segély- és nyugdíj alapja javára. A praktikus amerikai tudja, hogy ez ezreket fog elvonni mindent elnyelő cassája elől.

Ennek akarta ő elejét venni! Gyekvésének iránya nem fogja az óhajtott célhoz vezetni.

Mert, ki hallgatná az oroszlanok bömbölését, mielőtt élvezné a műsor 7-ik számát tevő szép leányok angyali karenekét?! Ki elégedne meg chinai ikrekkel, mikor itt zongora hármast ígérnek! (Műsor 4-ik száma.)

Nem ígér-e több élvezetet a városunkban keringő reklamhíreknek a Moskowsky keringő meghallgatása (műsor 3. száma).

Barnumnál látható egy nő, ki elnyeli a kardokat, de olyan akordokat milyeneket a 8-ik, számban hallunk, még a Bika nagy terme sem lesz képes elnyelni.

De nem nemes dolog a marszánalmassa tett ellenfelénél a kegyelem dőféssel sokáig várni!

Megadjuk azt is!

Köztudomásu, hogy nyomban a czirkusi előadás után kiürítik a helyiséget. Ezzel ellentétben a hangversenyt fenez fejezi be s kiki kénye-kedve szerint választhatja meg a hazavonulás idejét.

A zenede megtette kötelességét, a minden tekintetben kielégítő műsor összeállításával. A közönség méltányolni tudja a fáradsalmakat és érdeklődéssel tekint a hol nap esti műélvezet elé.

Ipartestületi szakosztályi ülések.

Az ipartestületi könyvkötő, keztüis, esztergályos stb. szakosztály május 3-án ülést tartott az ipartestület tanácsstermében

K. Toth Sámuel elnök elnökléte alatt, melyen a szakosztály tagjai szép számban vettek részt. A közgyűlés első tárgyát a felveendő tanoncok iskolai előképztségének és a tanidő tartamának megállapítására képezte. A szakosztály a hosszas vita után a következő határozatokat hozta. Könyvkötő és keztüis tanoncuzul 4. évi tanidőtartamra csak az vehető fel, ki élete 12 évét betöltötte, 6 elemi osztályt sikerrel bevégezt. Azok pedig, a kik 14. életévüket betöltötték elő 2 középiskolát jó sikerrel végeztek 3. évre is felvehetőek. Esztergályos, keses és fésűs tanoncuzul pedig 4. évi tanidő tartamra csak az vehető fel, a ki élete 13 évét betöltötte és 5. elemi osztályt sikerrel bevégezt. Azok pedig, a kik 2 középiskolát jó sikerrel végeztek s életük 14. évét betöltötték: esztergályos tanoncuzul 3 évre is felvehetőek. Elhatározta továbbá a szakosztály, hogy a tanoncok felszabadítása alkalmával a mesterségben tett előhaladásnak megvizsgálása vegett az ip. test. által kiküldött vizsgáló mester köteles azon műhelybe menni, melyben a tanonez mesterseget tanulta. Különösen pedig az esztergályos tanoncuzok megvizsgálása akként történjenek, hogy a tanonez a vizsgáló mester által kiadott feladatról rajzot is készítsen s a munkát a készített rajz alapján vigye keresztül. Végül több, a tanoncuzokra es a szakosztály belső ügyeire vonatkozó dolgok letárgyalása után a gyűlés véget ért.

A Barnum czirkuszról.

— Szegedi level. —

Barnumek maguk beszélnek, hogy eddig még nem voltak olyan vidéki magyar városokban, ahol a közönség őket oly nagy érdeklődéssel várta volna, mely Szegeden a híres czirkusz ülőhelyeit valóságos elkapkodta.

A delutáni előadáson alig maradt üres hely a loversenyteri sátorrengetegben es érdekes, hogy a drága helyek, az 5 és 6 koronás helyek voltak a legsűrűbben elfoglalva. Az állatseregletben, ahol a czirkusz előadás előtt tekintik meg a látványokat, ember ember hátán tolongott.

Mondhatjuk, hogy amit a híres mutatványos programja megígért, az az utolsó betűig meg is adta. Az emberek mégis többet, esodálatosabbat vártak es sokan elegetlenül tavoztak az előadásról.

A Barnum czirkusz egy rendkívüli nagy czirkusz-vállalat es nem egyéb; sőt semmiesetre sem az emberfeletti keptelenségek satora. A mesék, melyek jöttenek sirtet előzik meg, csak mesék. A valóság az ami a Barnum programjában van. Ami pedig ebben van, az mind olyan dolog, hogy láttuk már egyenkint más mutatványos vállalatok sátraiban is.

Az állatok szépek, a esodaemberek igazian es valogatott példányok, a mutatványok magas fejlettségűek, minden amit látunk szép, rendszeres es befejezett.

Erdemes megnezni a loversenyteri híres czirkuszt. Megeri a belepődiját, amit ott tapasztalunk.

Ami a mutatványokat illeti, azokról a legnagyobb elismeréssel kell megemlékezni. Az állatidomítások meglepő tökéletességűek. A különböző produkeziókat végző elefántok, az emberrel birkózó medve, a kutyák s különösen a telivér lovak produkeziói a legmagasabb igényeket is kielégítik.

A műlovasok es lovasnő, a különböző tornászok, akrobaták es jonglörök, különösen pedig a legtornászok, idegizgató, vakmerő mutatványai föltétlenül olyanok, a

minőkkel csak ritkán és kivételes esetekben találkozunk.

Ha még azt is megemlítjük, hogy a clownok és bohócasszonyok mokái eléggé mulattatók, körülbelül mindent elmondunk amit az előadásokról elmondani lehetett.

Egy aggastyán bizalma.

Ha az ember előrehaladott kort ér el és ha hosszabb ideig egy idült baj követ kezében keserves életet folytat, úgy természetes, hogy elkieseredik az étlettől, és ezen bajtól végre szabadulni óhajt. Az ember attól tart, hogy mivel a szegény emberi gépezet már el van használva, attól már nem várható egy régi baj leküzdése. Ez azonban igazságtalanság, mert vannak oly megújító erőel bíró gyógyszerek, melyek már olyan személyeknek adtak vissza egészséget, akik magas életkoruknál és állapotuk komoly voltánál fogva gyógyíthatatlannak voltak.

Ezen gyógyszerek közt, melyek esodával határos gyógyulásokat eredményeztek, első sorban a Pink-labdaesok említendők. Akinek ezen szer birtokában van, annak nem kell kétségbe esni. Az elmondottak megerősítésére hallgassuk meg, amit nekünk egy aggastyán, Lang Marton ur, azelőtt söröző, München, Schleisheimerstrasse 23/0 mond.

„70 éves lettem és hosszú idő óta heves bronchitisben szenvedtem. Kétszer kellett kórházba mennem, de az ott követett eljárás csak átmeneti könnyebbéget hozott részemre. Nagyon gyakori és súlyos köhögési és fulladási rohamaim voltak és kétségbe estem felgyógyulásom. Midőn láttam, hogy a Pink-labdaesok egyik ismerősömnek milyen jól tettek, bizalmam lett hozzá és elhatároztam, hogy beveszek belőle. Az első doboz után nagyon sok nyálka vált el, ami nekem nagy könnyebbülést szerzett, a köhögési rohamok csökkentek és a lelegzés teljesen könnyűvé vált. Gyógyulásomat teljessé teendő, még egy dobozzal beveszek. Minden szenvedőnek ajánlom az Ön labdaesait.“

Levelem végén Lang ur még hozzáteszi, hogy mióta a Pink-labdaesokat használja, az ideges reszketés, mely az iratlan gátolta, eltűnt, úgy, hogy a fenti bizonylatot maga írhatta.

A Pink-labdaesok hatásosak vérszegénység, sápkor, neurasthenia, gyomor- és belbetegségek, valamint úgy a férfiak, mint a nők általános gyengeségénél.

A Pink-labdaesok kaphatók minden gyógyszerárban, valamint az ausztria-magyarországi főraktárban **Török József** gyógyszerárban **Budapest, Király-utca 12 sz.** dobozonként 1 frt 75 krért vagy 6 doboz 9 rtért.

Henneberg-selyem

2

CSARNOK.

A kurta nemesek földjén.

(Regény.)

A „Debreczen” számára írta:

Ifjabb Móricz Pál. (1.)

Különösen így vásári napon tűnik jobban szembe, még ma is micsoda erősek-micsoda gazdagok a mezősi kurta nemesek. Ekkor mindnyáján összejönnek: Az ur, a paraszt. Voltaképpen egyvegből való mindnyája. Kiváltságolt volt itt a parasztnak is javarésze. Azért ez a vásár igazi kiállítás a magyar erők az emberekben és a mi a gazdag, halás magyar föld dús termékeit illeti.

Czímeres szarvú tinókkal, lüstös nyakú bikával büszkélkedik az egyik. Táncozó paripát, esiköt szoptató, féltékeny kanczát hajtott ki a másik. A esikőcskának ragyog a barna szeme. Oly bohó, oly kedves, mint a kis bárány. Amodább csakugyan a birkák is ott legelésznek a szegényes vásári gyöpön. Még a kis paraszt is hetykélkedik konyafüli nagy koczájával.

A gyepszérlől szabad a kilátás a messze határig. Ott már leng a délibáb. Az egykori retü vadpusztaságban barátságosan sorakoznak a meszelt falu, fehér tanyák.

— Szervusz, Miklós! Mit hajtottál ki? szolt Móni Dóme, a mezősi kurátor. Zömök, igénytelen, barna arcú kis ur. A karján néhány füzér debreczeni vajás perczet lógott. De a fiatal ember, akivel ilyen szívesen parolázott, hatalmas természetű fiatal ember volt. Piros arca, vastag nyaka duzzadt az egészségtől.

— Két tinót hajtottam ki, meg azt a sárga kanczát, magyarázta Ormós Miklós. Hatalmas fiatal ember. Nyers az ereje. Erőszakos a természeté. A szép zsinóros ruha feszült az izmain.

— Talán lakadalomra készülsz? tréfálkozott a kappanhangú kis kurátor.

— Nem nyáron ülök azt bátyám . . . Ősszel, mikor a must kiforrott. Meg aztán kívül is hát?

— Ejh, no! Hisz az öreg Dalmy Pistánál is ott volna egy eladó . . . A kis Kata hazajött a szepesi nevelőből. Takaros kis szőzi leány, hunyorgatott a kurátor jelentősen Miklós öcsésé felé.

— Tudom! Láttam már azt a kis penészvirágot, búcsúzkodott Miklós hányavetien.

Kató valójában nem hasonlított azokhoz a buzás alma piros arcú, széles eső csi

mezősi kurta nemes leányokhoz. Atyja, az öreg Dalmy ur, mikor özvegyen maradt, felszállította a leányát a Szepességre luteránus német papi családdhoz. A leány több évig fent nevelkedett. Sőt az utolsó két esztendő alatt nem is fordult meg otthon. Hirtelen serdült, vékony, fehér leányka fejlődött belőle.

— Folyt. köv. —

Nyilttér.

Gróf Schönborn-Buchheim érvin beregm uradalomból.

Dr. Kéty, dr. Bókay, dt. Widerhoffer

tanár urak és számos orvosi tekintélyek előismerő nyilatkozatai alapján létün sikerrel ajánljuk

a Szolyvai gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesebajoknál, cukorbetegség, hangyhómok, epekö, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomorbetegesései.

Kitűnő asztali víz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Thurzófüred

háziag kezelt

KLIMATIKUS GYÓGYHELY.

Hidegvízgyógyfürdő.

Szepes megye déli részén fekszik 572 méter a tenger színe fölött, pompás nagyterjedelmű és fényeserdő közepette. — Kitűnő forrásvíz. Allandó fürdőorvos: dr. Szemere Béla.

Évad május 15-étől szeptember végéig.

Vasúti állomás: Gölnitzbánya-Thurzófüred. Posta- és távirat-állomás. — Bővebb felvilágosításra szolgál a tulajdonos:

Menesdorfer Karoly Gölnitzbánya (Szepesm)

fekete, fehér és színes 65 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — sima, sávos, kockázott, mintázott damastok stb. (circa 240 különféle minőségben és „000 különféle színben, rajzban stb.)

Menyasszony-selyem	65 krtól	—	14 frt	65 krig
Selyem-damaszt	65	—	14	65
Selyem kelmék öltönyöknek 8 frt	65	—	42	75
Selyem-foulard nyomtatással	65	—	3	65
Báti selyem	60	—	14	65
Selyem grenadin	80	—	7	65

méterenként portó és adómentesen a hához. Minták postafordultával. Schweizba kétszeres levelepost.

F. Henneberg selyem gyáros Zürich
(cs. és kir. udv. szállító.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

1 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér.

1000 liter rizling fajta

borom eladó. Vár-utca 8.

Gyarmathy János ^{mészáros}

Dégenfeld-tér 9 sz. (Csapó-u. sarok.) Husarak: I. rendű 50 kr. II. r. 44 kr. 1 kgr. rostélyos 5 szeletbe. Friss és füstölt serteshus napi folyó áraknál 4 krral olcsóbban. Vegyes hideg felvágott allandóan friss. Virsli és szavalade dbja 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. Füzlet Bethlen u. 29. (saját ház.) Itt a husarak: I. r. 48 kr. itt is mindenféle hentes étkék kaphatók. Vendéglősöknek megfelelő árengedmény!

12 koronáért új kerékpár!

Adja ön használt kerékpárját újítás és zománcozás vegett **SCHWEITZER TESTVÉREK** cég újonnan berendezett nagy javító és zománczó műhelyébe Debreczen, Piac-utca 56., a megyeház mellett. Varrógép és kerékpár áruház.

Cséplő garnitura 6-os

eladó, Mester-utca.

Dr. Altman Béla

ORVOS

lakását május 1-én

Csapó-utca 1. szám alá

helyezte.

Rendel: d. e. 8-10-ig, d. u. 3-5 óráig.

Fogorvosi rendelésemet és svéd gyógytorna intézetemet

Széchenyi-utca 1. szám

(az emeleten)

helyeztem át.

Dr. Szász Adolf

ORVOS.

Ajánlok

valódi legfinomabb, enyhe

Kornyarévai alpesi sajtot

a kornyarévai magas hegyek közt felállított, az államtól segélyezett, sajt gyárából. 5 kilogramonként bermentve minden postai állomásra 6 koronáért. Nagyobb vételnél aránylag olcsóbb. Ezen sajt enyhesség, jó íz és tartósság tekintetében felülmúlja a hírneves puha sajt fajokat és mint asztali sajt legmelegebben ajánlható.

Schwab Károly

Karánsebes.

MIÉRT van annyi utánzat? MERT a valódi Eisenstädter-féle Linoleumpadló zománcz

a törv. bej. „vaslovag” védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására. Bejegyzett Az Eisenstädter-féle

Védjegy „Vas lovag”

Liloneum padló-zománcz egy óra alatt keményre szárad. bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmúlhatatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonlagzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter féle „Liloneum padló-zománcz” a törv. bejegyzett „Vas lovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lack- és festék-gyára. Kapható Debreczenben: Békés Emil, Csomak József, Félégyházi János, Fritsch Károly, Ganovszky Lajos, Geréby Fülöp Utóda, Kontsek Géza, Czeglédy és Polgar, Party Ferencz, Rickl József Zelmós, Roth Antal, Sesztina Lajos, Komlóssy Lajos, Terei József és Tóth Kálmán cégeknek.

Árlejtési hirdetmény. 2803-1901. k. H.-Böszörmény város belterületén 7 mély furatu kut állittatik elő, az általános és részletes feltételek a városi számvevői hivatalban a d. e. órákban megtekinthetők ajánlatok az 1901. évi május hó 27-én d. e. 11 óráig a városi ígató hivatalba adhatók be, a zárt ajánlati verseny tárgyalás 1901. május 28-án d. e. 9 órakor fog megtartatni. H.-Böszörmény, 1901. ápr. 30. Somossy Béla polgármester.

MOST JELENT MEG a francia eredeti kiadással egyidejűleg! ÖT ÉV ÉLETEMBŐL. Irta **Dreyfus Alfréd.** A 318 lapra terjedő vastkos kötetben Dreyfus Alfréd saját maga írta meg 5 évig tartó szenvedéseit. Ez emlékiratban megvan Dreyfus Alfréd elítélésének, lefokozásának, hazatérésének története, ördögzigeti rabságának Naplója, feleségével folytatott levelezése stb. 8 eredeti rajzzal és kézírással. Ára 3 korona 50 fillér. Kapható az Orsz. Közp. Községi Nyomda R.-T.-nél Budapesten VI. Váci-körút 61 sz. és minden könyvkereskedésben.

Szives tudomásul!

Saját termésű, tiszta

természetes ó-borok

Szent-Anna pusztá homoki szőlő telepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 „
Veres asztali 98-ról	80 „
Veres Kadarka 98-ról	1.20 „
Asztali siller	70 „
Nagy burgundi siller	92 „

Palaczkokért 16 fillér letét.

Hordó számra való vételnél megfelelő engedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Tisza palota

valamint

Geréby Fülöp Utódai uraknál.

HOMOKI BOR

saját termésű, kiváló jó minőségű tisztán kezelve, kisebb és nagyobb hordókban

eladó.

Kerekes Géza

Hunyadi (Kisvárad) utca 9 sz.

Árlejtési hirdetmény.

Az ispotályi torony tetőzetének újra építésére ezennel zárt ajánlati pályázat nyitattik azzal, hogy a zárt ajánlatok 1901. é. máj. 14-ének délutáni 5 órájáig az ev. ref. egyház íktató hivatalába adandók. Az előirányzott költség összege 9697 kor. 47 fillér, melynek 5 %-a bönompénzül az egyház pénztáránál teendő le vagy készpénzben, vagy takarékpénztári betéti könyvön, vagy óvadékképes értékpapíron. A tervrajz, költségvetés és építési feltételek a ref. egyház irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és lemásolhatók.

A zárt ajánlatok 1901. május hó 15-én d. u. 4 órakor az ev. ref. egyház gyűléstermében nyilvánosan fognak felbontatni, az építtetésre meghatalmazott bizottság fentartja, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson.

Debreczen, 1901. ápr. 29.

A depr. ev. ref. egyház építtető bizottsága.

DEBRECZENBEN csak két nap.
Szombaton, május 11 és Vasárnap, május 12-én.

BARNUM & BAILEY. A világ legnagyobb látványossága.

Óriási amerikai mulatóhely

50 év óta Amerika büszkesége

Jelenleg a Continensen körutazási lesz.

67 óriási, saját kőből épített vasúti kocsijával, mely 4 teljes vonatot képez. A teljes "Ensemble" 12 hatalmas sátor-pavilonban lesz kiállítva melyeknek legnagyobbja körülbelül 12,000 négyzetméter területet foglal magában.

Kaponta két előadás: délután 2 és este 8 órakor. A megnyitás 1 1/2 órával az előadás előtt történik, hogy a nagyközönségnek alkalma legyen az elő csodálatos látványokat, a három elefánt csoportját és a kettős állatseregletet megtekinteni.

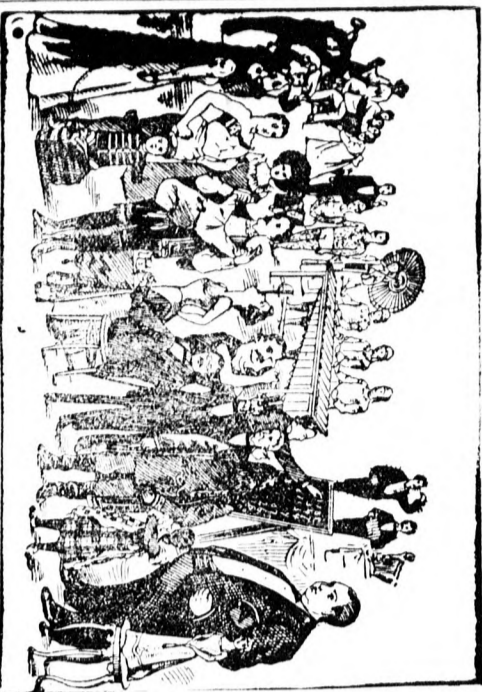
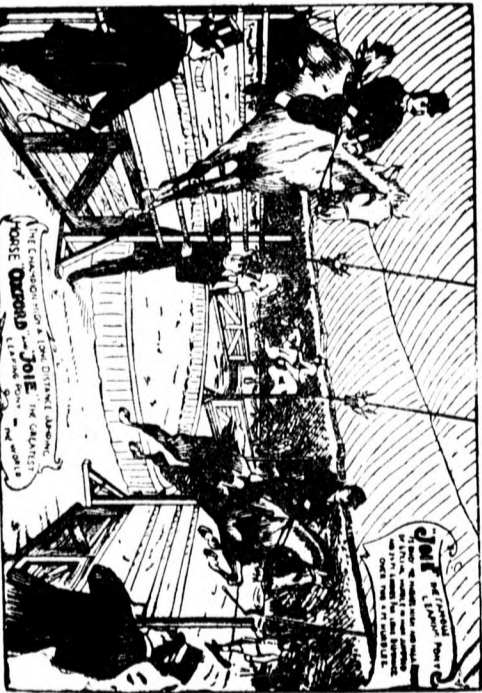
70 gyönyörű lónak egy „Managé”-ban való elővezetése. 400 kiuntelt lónak kiállítása. 3 sorrad legkitünőbbben idomított elefántok. 3 porondon egy időben való elővezetése Husz nemzetközi nemajátékos bohóc.

Egy igazi világiállás modern látványokkal. Cirkusz. Hippodrom. Állatsereglet. Idomított állatok kiállítása.

100, férfi, asszony és ló.

Törpék, tetováltak, kardnyelők, egy hölgy hosszú hajjal s teljes körszakállal, egy kutyafejű gyermek, kezelt kutyák, ember, jönglőrök, 1000 eredeti katonás dolog és csodálatos előadások. Egy majdnem vég nélküli sorozata a legnagyobb produkcióknak, merész, felület megérett műtárgyaknak, melyek eddig sehol sem voltak láthatók s melyek most legelőször lesznek a közönségnek bemutatva.

Helyárak az ülések fekvése szerint.

Belepes ülőhelyvel 1 kor. 20 fill. és 2 k. 50 f., zartszék 4 kor., fentartott hely 5 korona, pahlolszék 6 korona.

A helyek mind számozva vannak az 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill. helyek kivételével. A jegyek megnyitáskor a befizetés kaphatók. 10 éven aluli gyermekek az összes helyeken kivéve az 1 kor. 20 fill. helyet a felét fizetik, elővel csak az 5 és 6 kor. helyre, az előadásnapján Telegi K. Lajos könyvkereskedésében Piacz utca 20 kaphatók.

Egy belépőjegy az összes hirdett látványokhoz és egy ülőhelyre érvenyes.
Előadás Nagyváradon május 10-én NYiregyháza május 13-án.

Figyelmeztetés!

Óvakodjunk hamis hirdetésektől! Barnum és Bailey hivatalos vezetője vagy csodák könyve és az előadások műsorának 1. fedéllapján Barnum és Bailey urak arcképei láthatók. Mindkettő a hivatalos látkepes levelezőlapokkal együtt a sátrak belsejében kapható. Minden más ily hirdetés nem hivatalos és így nem pontos. Csakis valódi hirdetményeket vegyünk.

Nemzeti Könyvtár és Könyvnyomdája Debreczen, a főpostával szemben.